

LUCE

Torre Emisora, 2022

Seguint la carretera N-223 fins a l'altura de Barracas, ens desviem per la CV-207 passant per diversos pobles. Continuem per una altra carretera que serpenteja fins al cementeri de Fuente la Reina. I, finalment, unes revoltes més avant, arribem a la nostra destinació.

El paisatge és de muntanya, amb molta i diversa vegetació.

Durant tot l'any, a penes hi viuen una cinquantena de persones i els carrers són ben tranquils. Des del mirador que ens rep, podem veure l'extensió del poble i comprovar com pengen algunes cases sobre el barranc de la Graja.

A cinquanta metres –no arriba– ens topem amb una torre elèctrica alta, de formigó. Una torre que transforma energia i la subministra al poble i a les poblacions veïnes.

Una de les qüestions que em sorgiren en veure la torre va ser quan hi va arribar l'electricitat? En devia recordar la data la gent més major?

Unes preguntes que em van donar la idea d'intervindre la frontera de la torre, utilitzant paraules i frases que feren referència a l'entorn, amb al·lusions a experiències directes o amb una major càrrega poètica.

Fuente La Reina
Alt Palància, Castelló
desembre 2021-abril 2022

1 Torre Emisora
En l'entrada de la població,
carretera de Barcelona (CV-207).

Un suport, una torre, que a més de produir i transformar electricitat, emetera una altra mena d'energia, de missatge.

Durant el mes de gener del 2022 vaig fer la meua residència a Fuente la Reina. Vaig necessitar eixe temps per a descobrir i comprendre el lloc, així com algunes dinàmiques dels habitants.

Hi hagué diverses coses que van despertar la meua atenció i que he pretés conjuminar en la proposta final. El mirador des del qual veiem el poble i que ens permet fer-nos una idea de la dimensió que té. La porta de l'església, que es troba coberta amb una xapa de metall ornamentada amb clauets, escuts i insígnies religioses, així com l'any en què es va restaurar. Una altra peculiaritat de l'església és que les campanes no deixen de sonar mai. Qui hi viu tot l'any, pel costum, ja ni les sent.

També em vaig fixar en la parada de l'autobús, tal vegada per ser un dels elements més moderns de l'entorn. Una parada que és comuna a la d'altres pobles. Les parets de metacrilat que la formen estan plenes de restes d'adhesius, únics testimoniats dels cartells col·locats, sobretot, durant l'època estival.

Però als carrers de Fuente la Reina trobem altres rètols que sí que perduren, elaborats amb la tècnica de la forja, com «Villa Moliner», o alguns números de casa, adossats a les fronteres i murs d'algunes vivendes.

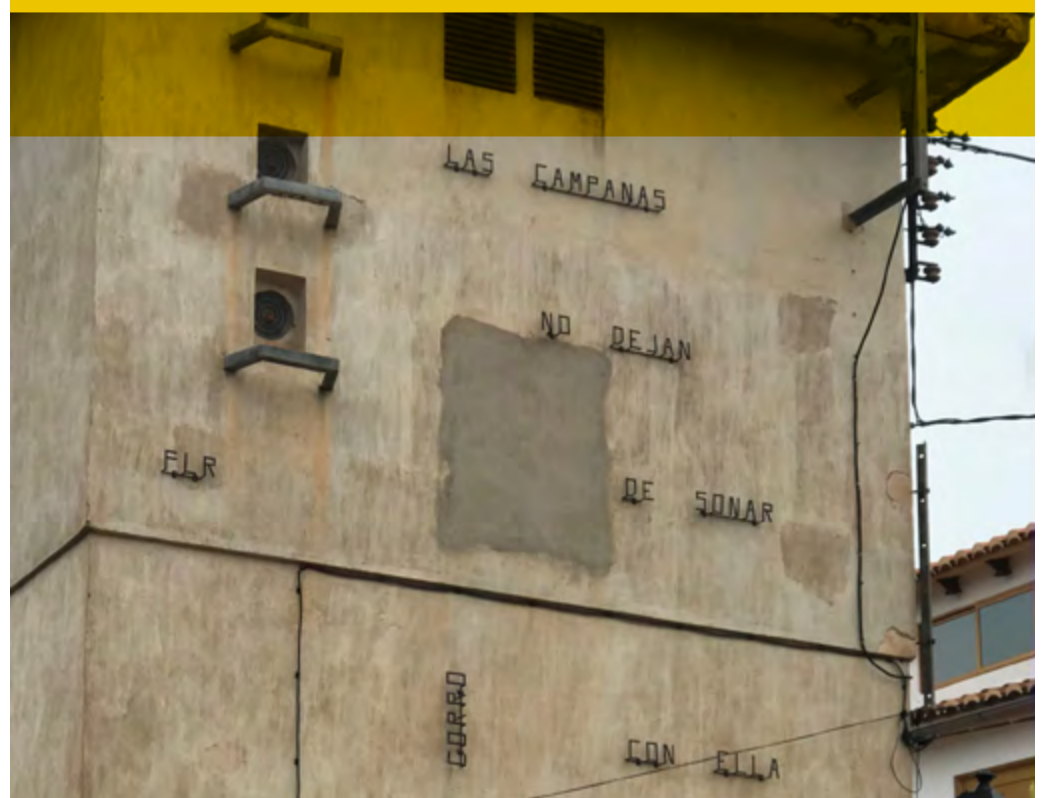

Durant la cerca em vaig fixar en la torre elèctrica que trobem a l'entrada del poble, una torre de formigó de dimensions grans que resulta dissonant en l'entorn. Amb la intenció d'integrar-la, utilitze la tècnica de la forja, comuna als carrers de Fuente la Reina, per a col·locar una sèrie de textos i paraules. Per a fer-ho, faig servir la soldadura i el corbament de metall, acostant-me al més possible a la manera de fer tradicional. Amb ajuda d'escales i bastiments fixem les peces utilitzant el trepant.

La intervenció consisteix a afegir a una estructura funcional tan important com és la torre elèctrica –que transforma i genera electricitat per al poble i els pobles veïns–, una construcció emissora de missatges amb els quals descriure l'entorn. Missatges explícits i poètics, que vagen de la cosa general a l'específica. La torre transformadora esdevé, al seu torn, un element emissor de missatges relacionats amb el que allí ocorre.

Per a col·locar les peces s'han tingut en compte els diferents elements que conformen la torre: des de la ubicació de la porta o finestra, fins a la grossària dels murs i la posició dels cables. Tenint en compte eixos condicionants, s'ha intervingut en les dos cares més visibles. També s'ha cuidat la distància entre les peces i la paret, perquè, en dies assolellats, puguem fruit-ne dels reflexos.

Una de les frases triades és «Camino dibujado por el sol», que fa referència a un passeig que vaig fer pels voltants de Fuente la Reina. El traçat del passeig el van definir els primers raigs de sol projectats a les muntanyes. «Agua lleva y corro con ella» és un vers que pertany a un poemari titulat *Cromosoma FLR* d'Amparo Peiró Benedicto, veïna de Fuente la Reina. I la tercera frase seleccionada, «Las campanas no dejan de sonar», fa referència a la memòria de la població. Una veïna, ja morta, va demanar que no deixaren de sonar mai perquè, quan es desvetlava a mitjan nit, li agradava saber l'hora. Una anècdota que em va contar l'alguatzil del poble, Mariví.

El treball de LUCE (València, 1989) naix lligat a l'àmbit de la ciutat i la tipografia. La seua obra investiga les associacions que es generen entre art i entorn, fomenta la comunicació amb la ciutat i convida a explorar-la per a comprendre, no sols com funciona, sinó de quina manera ens relacionem amb ella. El seu quefer es basa en l'experiència i es tradueix en intervencions subtils en el mobiliari urbà i peces creades a partir d'objectes que troba durant les seues derives per la ciutat, en les quals es revelen una capacitat sorprenent de detectar elements excepcionals i una profunda curiositat per treballar amb contextos i mitjans inèdits. La dualitat entre grafit i escriptura s'estén per la seua obra per a donar lloc a un cos de treball en què les idees són transmises a través de les paraules, les quals són generadores d'unes històries que posen en relació elements, com un carrer i un nom –el seu en moltes ocasions–, o un objecte i una temporalitat específica. LUCE torna a significar objectes amb les seues accions, normalment documentades en fotografies, i recorre a la repetició perquè la seua pràctica es torne recognoscible i fomenta el desenvolupament de nous discursos.

Col·laborador en la producció i muntatge: LLEBRER (València)
Agraïments a Iberdrola, Distribució Elèctrica.